

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh zákona predkladá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v súčinnosti s Ministerstvom financií Slovenskej republiky na základe uznesenia vlády SR 802/2020, ktoré ukladá Ministerstvu hospodárstva SR a Ministerstvu financií SR predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh právnej úpravy za účelom zníženia ročného objemu finančných nákladov vynaložených na zúčtovanie podpory doplatkom podľa zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v termíne do 31. marca 2021.

Navrhovaná legislatíva rieši zníženie ročného objemu finančných nákladov predĺžením doby podpory a súčasným znížením ceny elektriny, ktorá bola výrobcovi elektriny z obnoviteľných zdrojov energie stanovená pri uvedení zariadenia do prevádzky. O týchto zmenách pre výrobcu elektriny rozhoduje na základe žiadosti výrobcu elektriny alebo z vlastného podnetu Úrad pre reguláciu sieťových odvetví. Navrhovaná úprava nezakladá nový druh podpory v schéme podpôr ustanovených zákonom. Zmena napomôže napĺňaniu záväzku Slovenskej republiky pri plnení európskych cieľov v oblasti výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a dosahovania uhlíkovej neutrality.

Návrh novely zákona nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, nebude mať sociálne vplyvy, ani vplyv na životné prostredie, na informatizáciu spoločnosti, na služby verejnej správy pre občana, ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Návrh bude mať pozitívny a súčasne negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

Dátum účinnosti návrhu zákona sa navrhuje od 1. augusta 2021.

Dôvodová správa

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodu 1

Navrhuje sa riešiť problém existujúcich ročných nákladov na podporu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktoré v tarife za prevádzkovanie systému vstupujú do cien elektriny pre všetkých odberateľov pri súčasnom stabilizovaní neistoty výrobcov, pre ktorých existujú riziká pre ďalšie prevádzkovanie ich výrobných zariadení po uplynutí fixnej doby podpory 15 rokov ustanovenej podľa § 3 ods. 6 zákona. Navrhuje sa taxatívne vymedziť zariadenia, ktorých sa predĺženie môže týkať. Ide o zariadenia, ktorým bolo priznané a trvá právo na podporu doplatkom vrátane zariadení na výrobu elektriny zo slnečnej energie a biomasy. Medzi taxatívne vymedzenými zariadeniami nie je zariadenie na výrobu elektriny z geotermálnej energie, pretože podľa údajov Úradu pre reguláciu sieťových odvetví nebol takýto typ zariadenia s právom na podporu uvedený do prevádzky.

Navrhuje sa predĺžiť podporu doplatkom a zároveň aj podporu výkupu elektriny prostredníctvom výkupcu elektriny a prevzatím zodpovednosti za odchýlku výkupcom elektriny. Ustanovuje sa, že je možné predĺžiť len tú formu podpory, na ktorú má výrobca právo. Ak však nemá právo na doplatok, nemôže si uplatniť predĺženie ani na ostatné formy podpory. Predĺženie podpory pre výkup elektriny a prevzatie zodpovednosti za odchýlku je v súlade s ustanoveniami § 3 ods. 6 písm. a) a § 18i ods. 3 zákona možné najdlhšie do konca roka 2033.

Ustanovuje sa, že k cenovému rozhodnutiu, ktoré súvisí s predĺžením podpory je vydané aj nové potvrdenie o pôvode elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo elektriny vyrobenej vysoko účinnou kombinovanou výrobou. Ustanovuje sa, že Úrad pre reguláciu sieťových odvetví zasiela cenové rozhodnutie a potvrdenie o pôvode elektriny výrobcovi elektriny, zúčtovateľovi podpory, ktorým je organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, a výkupcovi elektriny.

Ustanovuje sa, že trvanie podpory so zníženou cenou elektriny pre zariadenie výrobcu elektriny nemožno predĺžiť opakovanie.

V prípade predĺženia podpory pre zariadenie využívajúce biomasu bude musieť výrobca, ktorý nevyrábala v režime vysoko účinnej kombinovanej výroby, prejsť na výrobu elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou. V prípade predĺženia podpory pre zariadenie výrobcu elektriny z bioplynu sa bude vzťahovať podmienka 50 % využitia tepla.

K bodu 2

Medzi práva výrobcu elektriny s právom na podporu sa dopĺňa právo na predĺženie podpory so zníženou cenou elektriny.

K bodu 3

Medzi povinnosti výrobcu elektriny s právom na podporu sa dopĺňa povinnosť predložiť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví do 31. augusta návrh na zníženie ceny elektriny pre zariadenie výrobcu, ak za predchádzajúci kalendárny rok priemerná výška doplatku na podporenú megawatthodinu elektriny dosiahla ustanovenú hranicu a zároveň celková výška doplatku

presiahla ustanovenú sumu 75 tisíc eur. Výrobcovi, ktorému sa zníži cena elektriny na základe splnenia povinnosti, sa predlžuje podpora podľa nového ustanovenia o predĺžení podpory.

K bodu 4

S predĺžením podpory je spojené aj zníženie výkupnej ceny elektriny. Spôsob jej zníženia upraví vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví znižuje cenu elektriny na návrh výrobcu alebo z vlastného podnetu pri nesplnení povinnosti predloženia návrhu na zníženie ceny elektriny. V oboch prípadoch sa výrobcovi elektriny predlži podpora a zároveň zníži cena elektriny.

V nadväznosti na nesplnenie povinnosti výrobcu elektriny a konania o znížení ceny elektriny návrh v súlade s ústavnou ochranou vlastníckeho práva pri predĺžení podpory so zníženou cenou zohľadňuje princíp nevyhnutnej miery zásahu, verejného záujmu za účelom zníženia ročného objemu finančných nákladov vynaložených na podporu doplatkom, ktoré vstupujú do koncových cien elektriny a princíp poskytnutia primeranej náhrady, ktorú vypočíta Úrad pre reguláciu sieťových odvetví v rámci cenového konania so zohľadnením zákonom ustanovených parametrov.

Navrhuje sa ustanoviť základné rámce pri výpočte zníženia výkupnej ceny, a to s ohľadom na ustanovenie, ktoré hovorí o maximálnej miere návratnosti nákladov na základe diskontnej sadzby. Okrem toho sa pri znížení ceny elektriny zohľadnia aj očakávaný rozsah podpory na zostávajúcu dobu podpory, ekonomicky oprávnené náklady na nevyhnutnú opravu alebo úpravu súvisiace s prevádzkyschopnosťou zariadenia pri predĺžení podpory a čas podania návrhu na zníženie ceny elektriny.

Na zvýšenie transparentnosti určenia výšky zníženia ceny elektriny sa ukladá Úradu pre reguláciu sieťových odvetví zverejniť výpočtový nástroj, ktorý výrobcovi elektriny po zadaní vstupných parametrov vypočíta zníženie ceny.

K bodu 5

V nadväznosti na nový § 3d sa dopĺňajú splnomocňovacie ustanovenia na vydanie vykonávacieho predpisu Úradom pre reguláciu sieťových odvetví.

K čl. II

Navrhuje sa dátum účinnosti zákona.